

Contractduur en verlengen grafrechten 2 (met rekenvoorbeelden)

2 februari 2002

Vraag nummer: 634 (oude nummer: 485)

Tue Nov 27 09:44:20 2001

Geachte heer Van der Putten,

Uw antwoord op mijn vraag van de 24e (vraag 484) is duidelijk. Maar hoe zit het met de grafrechten t.a.z. van de contractduur grafrechten m.b.t. een "dubbelgraf" c.q. een "familiegraf"?

Op onze begraafplaats spreekt men van een dubbelgraf voor 2 lijken op of naast elkaar in hetzelfde graf.

Door het later bijbegraven lopen de termijnen toch door elkaar.

Hoe gaat verlengen hier in zijn werk?

L. Mennens

Antwoord:

Tue Nov 27 12:47:52 2001

Geachte heer Mennens,

De termen 'dubbel graf' en 'familiegraf' zijn in de regel andere benamingen voor wat ik in mijn eerdere antwoorden heb genoemd 'eigen graf'.

Overigens is het met dubbele graven soms wel eens zo, dat het formeel twee graven zijn. Als het een graf is voor 2- diep (2 kisten boven elkaar), dan is het altijd 1 graf. Maar als het graven 1- diep zijn naast elkaar, dan geven de meeste begraafplaatsen het 2 aparte nummers. Hoe dat in uw geval zit, weet ik natuurlijk niet.

De termijn van verlenging heeft niets te maken met het jaar van de (eerste) begrafenis, maar met het jaar van de uitgifte van het graf. Wel kan het zo zijn dat een tweede begrafenis in het graf dwingt tot een tussentijdse verlenging.

Verlenging van een graf is wettelijk alleen mogelijk voor maximaal 10 jaar. Men mag echter een onbeperkt aantal keren telkens met 10 jaar verlengen.

Ik denk dat het 't eenvoudigst duidelijk is te maken met enkele voorbeelden. Deze voorbeelden zijn dus gebaseerd op wat ik in mijn eerder antwoorden heb geschreven.

1. Stel een man overlijdt in 2000 en wordt begraven in een nieuw graf. Het graf wordt uitgegeven voor 20 jaar. Zijn vrouw overlijdt in 2004. Zij wordt als 2e begraven. Dan kan dit graf in 2020, 2030, 2040 etc. telkens worden verlengd met 10 jaar. In 2004 hoeft niets te gebeuren.

2. Nu hetzelfde geval, maar de vrouw overlijdt 10 jaar later. Begravenis man en grafuitgifte is in 2000, tot 2020. Zijn vrouw overlijdt in 2014. Nu is het zo, dat de wet voorschrijft dat iemand die begraven wordt, minstens 10 jaar begraven blijft. De termijn van 2020 is dus te kort. Het graf moet in 2014 nog eens met 4 jaar verlengd worden, namelijk voor de periode 2020-2024. Die 4 jaar verlenging regelt men als je de wet heel strikt neemt pas in 2019 (één jaar voor afloop recht in 2020), maar meestal doet men dit

oogluikend al in 2014. Dat schept zowel voor nabestaanden als voor de begraafplaats duidelijkheid; daarnaast willen de nabestaanden de nalatenschap meestal graag snel afwikkelen. Als men verlenging regelt in 2014 zijn de volgende verlengingen van 2024 tot 2034, in 2034 tot 2044, in 2044 tot 2054, etc.

3. Nu het geval dat een ouder echtpaar in 2000 denkt dat het tijd wordt om eens iets te regelen. Toevallig komt de plek naast het graf van hun ouders vrij en ze besluiten om dat te nemen. Het graf wordt uitgegeven in 2000. Meneer overlijdt in 2003; mevrouw in 2008. Hun kinderen kunnen het graf dan verlengen in 2020, 2030, enz. net als in voorbeeld 1.

4. Nu het geval van 2 en 3 gecombineerd. Een echtpaar reserveert in 2000 een graf. Meneer overlijdt in 2003; mevrouw overlijdt in 2012. Dan moet in 2012 het grafrecht worden verlengd met 2 jaar, namelijk voor de periode 2020-2022. Volgende verlengingen zijn in 2022, 2032, 2042, etc.

Nu komt het in de praktijk ook voor dat begraafplaatsen in de voorbeelden 2 en 4 niet met 4 of 2 jaar verlengen, maar meteen met 10 jaar, dus van 2020 tot 2030. Dat is iets wat strikt genomen niet mag, maar wat op een aantal begraafplaatsen wel gangbare praktijk is.

Wat een enkele keer ook wel eens voorkomt, is dat een begraafplaats verlengt tot 20 jaar na een begraafplaats. Neem voorbeeld 4: een echtpaar reserveert ('huurt') in 2000 een graf voor 20 jaar. Meneer overlijdt in 2003; mevrouw overlijdt in 2012. Deze begraafplaatshouder redeneert dat in 2003 de grafrechten moeten verlengd met 3 jaar van 2020 tot 2023; en in 2012 nog eens van 2023 tot 2032. Deze redenering is dus volstrekt onjuist en volstrekt in strijd met de wettelijke regel. Correct is dat in 2012 het grafrecht wordt verlengd met 2 jaar, namelijk voor de periode 2020-2022.

Wat ook wel eens voorkomt, is dat een familie een graf voor 30 of 40 jaar wenst, maar dat de begraafplaats slechts graven voor 20 jaar heeft. Soms geeft dan een graf uit voor 20 jaar en metéén al 1 of 2 verlengingen van 10 jaar erbij. Dit is ook falikant in strijd met de letter en de geest van de wet. Men mag alleen verlengen in het laatste jaar vóór afloop van het grafrecht, dus in het 19e of 29e jaar na uitgifte.

Mijn persoonlijke opvatting in dit soort zaken is, dat men als houder van een begraafplaats best kan - zelfs moet - proberen om aan de wensen van nabestaanden tegemoet te komen. Ook door praktisch met regels om te gaan. Maar men moet nooit in strijd met de wet handelen. Begraven en cremieren zijn zeer gevoelige zaken. Als het publiek de indruk krijgt dat een begraafplaats- of crematoriumhouder het niet zo nauw neemt met regels, schudt men aan het fundament van andere zekerheden. Als men het met termijnen niet zo nauw neemt, hoe zit het dan met de zekerheid van grafrust, dat niet zonder toestemming in een eigen graf wordt bijbegraven, een lichaam of asbus niet zonder verlof c.q. toestemming wordt opgegraven, etc.? M.i. moet men zekerheid en vertrouwen nooit in de waagschaal zetten.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

27 november 2001

Aanvulling 2010

Tot 1 januari 2010 mocht de houder van een begraafplaats grafrechten met maximaal 10 jaar verlengen. Verlenging van een graf is sinds 1 januari 2010 wettelijk alleen mogelijk voor maximaal 20 jaar.

Overigens zijn de houders van begraafplaats vrij - binnen de grenzen van de wet - zelf te bepalen voor welke termijn of verschillende termijnen zij verlengingen toestaan. De wettelijk minimale verlenging is 5 jaar; de maximale is 20 jaar. Overigens heb ik de afgelopen maanden de indruk gekregen dat veel begraafplaatshouders toch gewoon de oude termijn van 10 jaar blijven hanteren.

Sinds 1 januari gebruikt de wet de term 'particulier graf' voor een eigen graf. Maar velen hanteren nog

de termen eigen graf of familiegraf.

mr W.G.H.M. van der Putten

6 april 2010

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.